

Seat No.

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct/Nov.-2023
Sanskrit (Compulsory) Paper-VI
SANC26: Bhashavidyan (New Pattern 2022)

Day and Date: Tuesday, 05/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सार्थक अन्वित पदसमूहाला असे म्हणतात.
अ) चरण ब) पद क) क्रियापद ड) वाक्य
- 2 चिनी ही भाषा आहे.
अ) स्थानप्रधान ब) पदक्रम क) सार्थक ड) योग्यात्मक
- 3 कृत्रिमतालुचा प्रयोगयंत्रात होतो.
अ) पेलेटोग्राफ ब) स्पेक्टोग्राफ क) स्वरयंत्र ड) भाषायंत्र
- 4हा वर्ण महाप्राण आहे.
अ) श् ब) ष् क) स् ड) ह्
- 5 अर्थज्ञानाची साधने आहेत.
अ) २ ब) ४ क) ६ ड) ८
- 6 एका अर्थाच्या ठिकाणी दुसरा अर्थ प्रस्थापित होतोत्याला म्हणतात.
अ) अर्थदिश ब) अर्थसंकोच क) पदसानिध्य ड) अर्थविस्तार
- 7 निकटस्थ अवयव ----- प्रकारे वाक्यात प्रयुक्त होतात.
अ) ४ ब) ३ क) ६ ड) ८
- 8 'श्' हा ----- वर्ण आहे.
अ) घोष ब) अघोष क) अन्तस्थ ड) स्पर्श
- 9 संवर्गी हा -----चा प्रकार आहे.
अ) आश्रित वर्गी ब) अविच्छिन्न क) विच्छिन्न ड) अन्तर्केन्द्रिक
- 10 मौखिक अलिजिह्वा ही ----- अवस्था धारण करते.
अ) चार ब) पाच क) तीन ड) सहा
- 11 अयोगात्मक भाषेला ----- असेही म्हणतात.
अ) अर्थसाम्य ब) धातुभाषा क) ध्वनिसाम्य ड) प्रत्ययी

- 12 भाषेचे ----- वैशिष्ट्य आहे
अ)परिवर्तनशील ब) विचारणशील क) बाह्यपरिवर्तनशील ड) गतिशील
- 13 भाषेची ----- तत्त्व आहे.
अ) ०९ ब) ०६ क) ०२ ड) ०५
- 14 ध्वनीच्या ----- अवस्था मानल्या जातात.
अ) ०३ ब) ०६ क) ०२ ड) ०५
- 15 श्रमपरिहार सिद्धांताला ----- असे म्हणतात.
अ) Ding-Dong Theory ब) Pooh-Pooh Theory क) Echoic Theory ड) Yo-he-Yo Theory

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वाक्यसंकल्पना.
- 2 श्रवण रचना व प्रक्रिया.
- 3 भारोपीय परिवार .
- 4 अमेरिका परिवार

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अर्थज्ञानाची दोन साधने थोडक्यात लिहा.
- 2 अर्थदिश स्पष्ट करा.
- 3 आधुनिक भाषाशास्त्रज्ञांनी केलेले वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- 4 बलाघात विवेचक टीप लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अर्थपरिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.
- 2 वाक्य म्हणजे काय ते सांगून शब्दाचे वाक्य तयार होण्यासाठी आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct/Nov.-2023
Sanskrit (Compulsory) Paper-VI
SANC26: Bhashavidyan (New Pattern 2022)

Day and Date: Tuesday, 05/12/2023
Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 सार्थक अन्वित पदसमूहाला असे म्हणतात.

अ) चरण ब) पद क) क्रियापद ड) वाक्य

Option 1

2 चिनी ही भाषा आहे.

अ) स्थानप्रधान ब) पदक्रम क) सार्थक ड) योग्यात्मक

Option 1

3 कृत्रिमतालुचा प्रयोगयंत्रात होतो.

अ) पेलेटोग्राफ ब) स्पेक्टोग्राफ क) स्वरयंत्र ड) भाषायंत्र

Option 1

4हा वर्ण महाप्राण आहे.

अ) श् ब) ष् क) स् ड) ह्

5 Option 4
अर्थज्ञानाची साधने आहेत.

अ) २ ब) ४ क) ६ ड) ८

6 Option 1
एका अर्थाच्या ठिकाणी दुसरा अर्थ प्रस्थापित होतोत्याला म्हणतात.

अ) अर्थदिश ब) अर्थसंकोच क) पदसानिध्य ड) अर्थविस्तार

7 Option 1
निकटस्थ अवयव ----- प्रकारे वाक्यात प्रयुक्त होतात.

अ) ४ ब) ३ क) ६ ड) ८

8 Option 2
'श्' हा ----- वर्ण आहे.

अ) घोष ब) अघोष क) अन्तस्थ ड) स्पर्श

9 Option 2
संवर्गी हा -----चा प्रकार आहे.

अ) आश्रित वर्गी ब) अविच्छिन्न क) विच्छिन्न ड) अन्तर्केन्द्रिक

10 Option 4
मौखिक अलिजिक्टा ही ----- अवस्था धारण करते.

अ) चार ब) पाच क) तीन ड) सहा

11 Option 3
अयोगात्मक भाषेला ----- असेही म्हणतात.

अ) अर्थसाम्य ब) धातुभाषा क) ध्वनिसाम्य ड) प्रत्ययी

12 Option 2
भाषेचे ----- वैशिष्ट्ये आहे

अ) परिवर्तनशील ब) विचारणशील क) बाह्यपरिवर्तनशील ड) गतिशील

13 Option 1
भाषेची ----- तत्त्व आहे.

अ) ०९ ब) ०६ क) ०२ ड) ०५

14 Option 3
ध्वनीच्या ----- अवस्था मानल्या जातात.

अ) ०३ ब) ०६ क) ०२ ड) ०५

15 Option 1
श्रमपरिहार सिद्धांताला ----- असे म्हणतात.

अ) Ding-Dong Theory ब) Pooh-Pooh Theory क) Echoic Theory ड) Yo-he-Yo Theory

Option 4
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 वाक्यसंकल्पना.

Ans:

2 श्रवण रचना व प्रक्रिया.

Ans:

3 भारोपीय परिवार .

Ans:

4 अमेरिका परिवार

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अर्थज्ञानाची दोन साधने थोडक्यात लिहा.

Ans:

2 अथदिश स्पष्ट करा.

Ans:

3 आधुनिक भाषाशास्त्रज्ञांनी केलेले वर्गीकरण स्पष्ट करा.

Ans:

4 बलाघात विवेचक टीप लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अर्थपरिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

2 वाक्य म्हणजे काय ते सांगून शब्दाचे वाक्य तयार होण्यासाठी आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.

Ans:
